

Tjänsteställe, handläggare

Revisorerna

För kännedom

Kommunstyrelsen i:
Gällivare kommun
Jokkmokks kommun
Kiruna kommun
Pajala kommun

Lapplands kommunalförbund
Förbundsdirektionen
Gymnasienämnden

1 Direktionens och gymnasienämndens ansvarsutövande

Revisorerna ska varje år i revisionsberättelsen särskilt uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för direktion och nämnd samt de enskilda förtroendevalda i sådana organ. I revisionsuppgiften ingår att pröva om verksamheten, utifrån en helhetssyn, bedrivs på ett sätt som tillgodoser kommuninvånarnas rättmätiga krav på:

- Effektivitet och kvalitet
- Tillförlitlighet och säkerhet
- Styrbarhet

Utgångspunkten för revisorernas årliga ansvarsprövning är direktionens och gymnasienämndens ansvar och aktiva arbete för att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och säker verksamhet, sett utifrån skyldigheter och uppdrag de har från medlemskommunerna och lagstiftning.

1.1 Ansvarsutövande verksamhetsåret 2017

För 2017 års verksamhet har revisionen genomfört den årliga ansvarsutövande-granskningen med inriktning på om styrelsen och nämnderna vidtar tillräckliga åtgärder för att styra, följa upp och kontrollera tilldelat uppdrag. Granskningen är översiktlig till sin karaktär och fokuserar på direktionens och gymnasienämndens styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi på ett övergripande plan.

Bedömning av ansvarsutövandet har skett dels utifrån en översiktlig protokoll- och dokumentationsgranskning med ett antal sk kontrollmoment, dels utifrån diskussion med respektive nämnd/styrelse. Vi har i diskussionerna även i viss utsträckning följt upp vidtagna åtgärder med anledning av de bedömningar och förslag vi lämnat vid tidigare genomförda granskningar.

Våra iakttagelser och bedömningar avseende direktionens och gymnasienämndens ansvarsutövande 2017 sammanfattas i föreliggande skrivelse.

I granskningen, liksom vid upprättandet av denna skrivelse, har vi biträttas av sakkunniga från PwC.

För Lapplands kommunalförbunds revisorer

Tea Liikavainio, v ordf
Av Kiruna kommun utsedd revisor

Rune Hedberg
Av Gällivare kommun utsedd revisor

Tjänsteställe, handläggare

Revisorerna

2 Resultat gymnasienämnden

Granskning av protokoll och dokument visar bl.a. följande:

- En utvecklingsplan är framarbetad och fastställd för gymnasienämnden. Målen i utvecklingsplanen bedöms vara uppföljningsbara/mätbara
- Direktionen har fastställt internbudgeten, totalt 190 866 tkr. Fördelningsnyckeln är från 2010 – fördelningsnyckel och resursfördelning har setts över under hösten 2017. Uppdraget att se över detta har funnits i många år, men förhoppningen är att det nu kommer att komma upp för beslut inom kort
- Ser över program och antal platser när det behöver sparas. Uppdraget när man gick in i LKF var att behålla så mycket verksamhet som möjligt, internt har man spelat med helheten för att få det att gå ihop
- Sker löpande information om verksamheten i form av ex, personalläge, elevantal, utbildningar, pågående arbeten, kvalitetsrapporter, uppföljning internkontroll m.m. Ekonomin har följts upp vid varje sammanträde med enstaka undantag Den ekonomiska uppföljningen innehåller måluppfyllelse och analys, men kan utvecklas gällande effekter. Uppföljningen i delårsrapport avseende måluppfyllelse saknar analys och effekt. Helårsutfallet är ett underskott jämfört med budget på 8,5 mnkr
- Internkontrollplan för 2017 har antagits av nämnden
- I olika beslut framgår vem och vad som ska göras. Detta kan utvecklas så att det i större utsträckning också framgår när det ska vara utfört
- Vid uppföljning av ekonomin har beslut om fortsatt arbete för budget i balans fattats av nämnden

Av diskussionen med nämnden framgår bland annat att:

- Nämnden upplever sig få bra rapportering inkl jämförelsetal med egen verksamhet, men nämnden menar att rapporteringen kan utvecklas vad gäller jämförelser med andra jämförbara gymnasium
- Första gången ekonomin ser så dålig ut. Prognosen i december var som vid delår -3,7 mnkr. Orsaker; Stort antal nyanlända till kommunerna 2015. Har varit bra på att ta emot eleverna och anpassa verksamheten. Uppehållstillstånden motsvarar inte prognosen – har haft ca 60 elever varav cirka hälften finansierades – blir eftersläpning i bidragen från Migrationsverket
- Nämnden menar att man har god intern kontroll vad gäller ekonomin (se årsutfallet ovan), men diskuterar nu att följa upp denna del särskilt både för att få ytterligare kontroll och för att synliggöra utmaningen
- Har varit turbulent på personalsidan eftersom man inte vetat hur mycket elever man har från en vecka till en annan
- Verkställande av uppdrag till förvaltningen följs upp två gånger per år; juni och december. Detta visas på hemsidan så att det på ett öppet sätt kan följas. Använder stoppljussignaler för att visa
- Nämndens au träffar direktionen varje år för ett samtal under hösten. Tjänstemän besöker direktionen en gång per år samt därutöver vid behov
- Nämnden står inför ett antal utmaningar avse personalförsörjning, nyanlända elever med andra språk – språkutbildade lärare, minskande elevunderlag m m

Vår bedömning är att gymnasienämndens ansvarsutövande i huvudsak har varit tillräckligt men att den ekonomiska kontrollen har brustit under året.

Tjänsteställe, handläggare

Revisorerna

3 Resultat direktionen

Granskning av protokoll och dokument visar bl.a. följande:

- En övergripande plan är fastställd för året, i form av verksamhetsmål och finansiella mål i särskilt måldokument. Delverksamheternas planer har antagits av direktionen.
- Målen är mätbara men inte heltäckande, kompletteringar har gjorts under året
- En heltäckande internbudget är antagen liksom ett nytt attestreglemente
- Ekonomisk uppföljning vid varje sammanträde. Verksamhetsuppföljning i DÅ o ÅR
- I övrigt har uppföljning av internkontrollplan 2016 skett och plan för 2017 fastställts
- Fastställt vision och strategi för Lapplands Lärcentra, samt godkänt plan för SKA
- Policy mot kränkande särbehandling har antagits
- Lönekartläggning genomförd; inte några könsrelaterade löneskillnader
- Arbetet med skidhögskola till Gällivare läggs ned för närvarande
- Konkurrensverkets beslut om upphandlingsbrister ska beaktas i förbättringsarbetet
- Förbättringsarbete direktupphandlingar; förbundschefen uppdras vidta erforderliga åtgärder, med åiterrapportering i december
- Fortsatt utredningsuppdrag till kansliet avs rekryteringsbonus (pilotverksamhet)
- IT; kansliet ska ingå överenskommelse med kommunernas IT-avdelningar avs drifts-, ansvars- och kostnadsfördelning inom IT-området
- Dataskyddsorganisation för LKF – att ny dataskyddsorganisation införs 18-05-25
- Inventariehantering (revisorernas rapport); kansliet uppdras ta fram riktlinjer

Av diskussionen med nämnden framgår bland annat att:

- Genom punkten "Kansliet informerar/delgivningar" ges info om verksamheten och aktualiteter kopplat till denna. Sker även information från verksamheterna under året, ex Gymnasiet, Lärcentrat, personliga ombud, upphandling m.m
- I resp års internkontrollplan finns som ett riskområde "att fattade beslut inte verkställs", vilket sammanställs för helåret i början av året efter ett verksamhetsår. Formellt godkänns rapporteringen genom att den läggs till handlingarna. Ingen särskild delegationspärm eller liknande används
- Direktionen bedömer måloppfyllelsen totalt sett för året som god, vilket ofta hänger samman med ett gott samarbete med någon av kommunerna då flera mål handlar om samverkan i olika frågor.
- Ekonomiskt svårt för direktionen ta ställning till behovet av åtgärder då även Gymn är ek. ansvarig. Orsaker till underskott är interkommunala kostnader (fler som sökt sig till gymnasium utanför LKF), ersättningar för Karriärvux som inte erhållits m m. Den löpande verksamheten har gått förhållandevis bra men att budgeten 2017 var baserad på erfarenhetsvärden visade sig vara en för positiv nivå – kan kräva ökad försiktighet i budgeteringen framöver. Ex-vis har direktionen föreslagit kommunerna att se över hur ersättningar för etableringsinsatser ska fördelas.
- Direktionen upplever att verkställigheten är god och vid behov återkommer tjänstepersonerna om något oväntat uppstår. Direktionen har en "lättare" verksamhet att överblicka än Gymn. Direktionen "godkänner" vidare tidigare föregående protokoll på nästkommande möte (utöver justering) vilket ger tillfälle för ledamöterna att reagera vid behov

Vår bedömning är att direktionens ansvarsutövande i huvudsak har varit tillräcklig.

Bilagor: Granskningssammandrag för Gymnasienämndens och Direktionens ansvarsutövande 2017